

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (24 - 30 ביוני 2009)

25 ביוני 2009 : שלוש שנים לחטיפתו של החייל גלעד שליט (אתר משרד החוץ, 29 ביוני)

עיקרי הדו"ח

- נמשך השקט בנגב המערבי. גם השבוע לא נורו פצצות מרגמה ורקטות לעבר ישראל.
- ב-25 ביוני מלאו שלוש שנים לחטיפתו של החייל גלעד שליט. שר הביטחון אהוד ברק אמר כי הידיעות שפורסמו בתקשורת בעניין אינן נכונות ויתכן שאף מזיקות. לדבריו "ככל שנמעט לדבר ונתמקד בעשייה כן ייטב". בהתבטאויות חמאס לרגל יום השנה ניכרה מגמה של הנמכת ציפיות בכל הנוגע להתקדמות במגעים לשחרורו של גלעד שליט.
- פתח וחמאס מסרו על התקדמות בשיחות הפיוס המתקיימות בקהיר, לקראת תאריך היעד המצרי של ה-7 ביולי. בתקשורת הפלסטינית והערבית דווח כי שני הצדדים הבטיחו לשחר עצורים שבידיהם אולם בו בזמן נמשכים המעצרים ההדדיים, ברצועת עזה וביהודה ושומרון.

אירועים בולטים בשטח

רצועת עזה

ירי רקטות לעבר ישראל

■ נמשך השקט בישובי הנגב המערבי. במהלך השבוע החולף לא אותרו נפילות רקטה ולא נורו פצצות מרגמה לעבר יישובי הנגב המערבי. נמשכים הדיווחים בתקשורת כי חמאס ממשיכה לסכל ירי רקטות לעבר ישראל מצד פעילי ארגוני טרור סוררים. כך למשל נמסר כי ב-22 ביוני התפתחו עימותים בין פעילי חמאס לפעילי הג'יהאד האסלאמי בפלסטין בעקבות סירובה של חמאס לאפשר להם לירות רקטות לעבר הנגב המערבי (פורום המזוהה עם פתח, 23 ביוני).

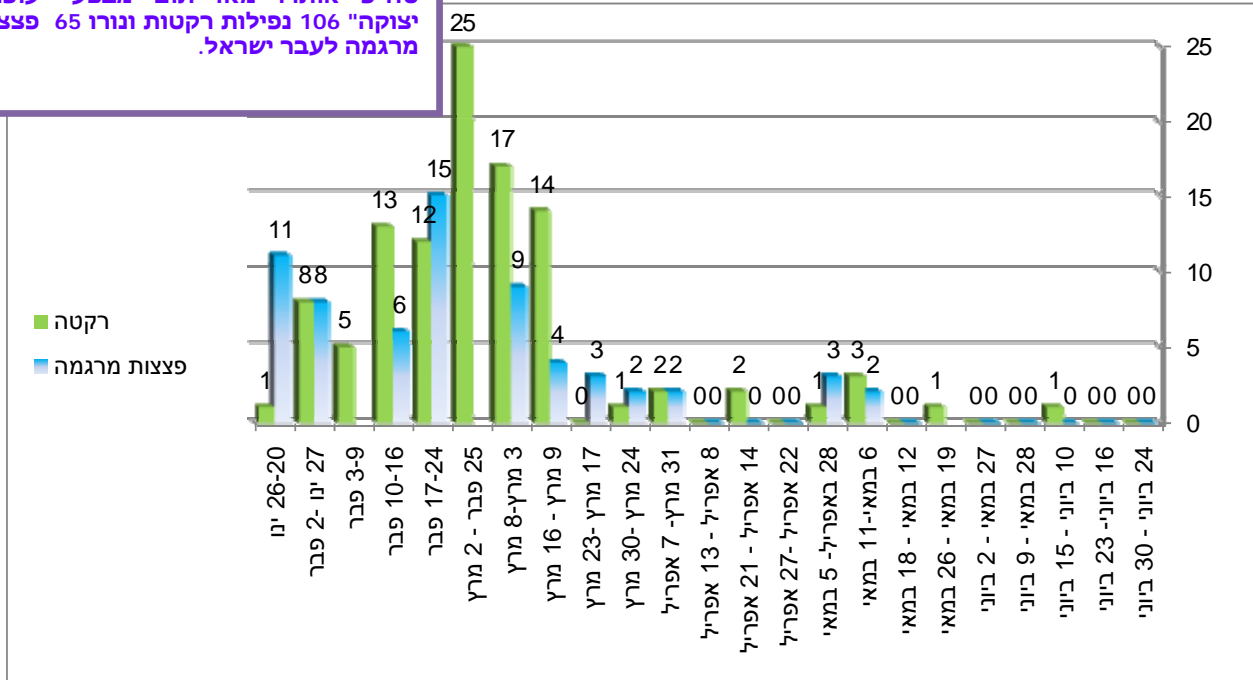
תקריות בקרבת גדר הגבול

■ ב-25 ביוני בוצע ירי מנשק קל לעבר מסוף הדלקים בנחל עוז. לא היו נפגעים. הזרוע הצבאית טרוריסטית של חזית העממית לשחרור פלסטין נטלה אחריות על ביצוע הפיגוע (אתר גדודי אבו עלי מצטפא, 25 ביוני).

■ ב-29 ביוני זוהו שני פלסטינים מניחים מטען כ-2 ק"מ דרומית מערבית למעבר קרני. כוח צה"ל ביצע לעברם ירי מרגמות ואחר כך ביצע סריקה בשטח הרצועה בקרבת גדר הגבול. לעבר הכוח נורו 2 פצצות מרגמה. החמאס נטל האחריות לירי.

ירי רקטות ופצצות מרגמה מאז תום מבצע "עופרת יצוקה"

סה"כ אותרו מאז תום מבצע "עופרת יצוקה" 106 נפילות רקטות ונורו 65 פצצות מרגמה לעבר ישראל.

יהודה ושומרון

■ כוחות צה"ל המשיכו השבוע בפעילות הסיכול והמנע ביהודה ושומרון במסגרתה נעצרו כמה עשרות חשודים בפעילות טרור.

■ להלן מספר אירועים בולטים:

- **28 ביוני** – שלושה בקבוקי תבערה נזרקו לעבר אוטובוס ישראלי סמוך לאלערוב (דרומית מערבית לבית לחם). סמוך לאוטובוס פרצה שריפה, שכובתה ע"י חיילי צה"ל. לא היו נפגעים.
- **26 ביוני** – שני חיילי צה"ל ולוחם משמר הגבול נפצעו באורח קל מאבנים, שהושלכו לעברם במהלך הפגנות בסמוך לכפרים נעלין ובלעין (מערבית לראמאללה).

המשך הקלות לפלסטינים ביהודה ושומרון

■ ישראל הודיעה ב-25 ביוני כי החליטה כמחווה לרשות הפלסטינית, **לצמצם למינימום** את פעילות צה"ל בארבע ערים מרכזיות ביהודה ושומרון: ראמאללה, יריחו, בית לחם וקלקיליה. על פי ההודעה יכנסו כוחות צה"ל לערים אלו רק במקרי חירום ביטחוניים. מהלך זה נועד לאפשר למנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית להרחיב את נוכחותם ולשפר יעילותם בשמירה על הסדר הציבורי.

■ גורמים ברשות הפלסטינית הגיבו על כך בביטול באומרם כי אלה דיבורים חסרי משמעות ביטחונית. לדברי אותם גורמים טרם התקבלו ערובות לנסיגה הישראלית מהערים הללו (סוכנות מען, 25 ביוני). לעומת זאת גורמים בשכם בירכו על ההקלות, שהנהיג צה"ל לאחרונה במחסומים ובפרט במחסום חוארה, שבדרומה של העיר. לדברי התושבים תשפיע הסרת המחסומים לחיוב על הכלכלה ועל הביטחון ותתרום לקידום תהליך השלום (אלחיאת אלג'דידה, 27 ביוני).

רצועת עזה לאחר מבצע "עופרת יצוקה"

המצב במעברים

■ במהלך השבוע החולף היו המעברים שבין ישראל לרצועת עזה פתוחים למעבר סחורות ובני אדם. העברת הסיוע נמשכה בממוצע של כ- 100 משאיות ליום. במקביל, אפשרה מצרים את פתיחתו של מעבר רפיח למשך שלושה ימים (27-29 יוני) למעבר פלסטינים מרצועת עזה ואליה (סוכנות מען, 27 ביוני). במהלך ימים אלו עברו כמה מאות אזרחים פלסטינים בכל כיוון. משרד הפנים של ממשל חמאס הביע שביעות רצון מהיקף תנועת האזרחים במעבר ומהתנהלות השלטונות המצרים (סוכנות הידיעות המזרח תיכונית, 27 ביוני).

■ אסמאעיל הניה, ראש ממשל חמאס, שביקר במעבר רפיח לרגל פתיחתו, הפנה קריאה למצרים לפתוח את המעבר באופן מלא על מנת להקל על מצוקת האוכלוסייה. עוד הוסיף, כי ממשלו מוכן לשותף פעולה בנושא פתיחת המעבר. הוא ציין כי ממשל חמאס מסכים כי תהיה במעבר נוכחות מצרית ושל האיחוד האירופאי ובצד זאת נוכחות של משמר הנשיאות של הרשות הפלסטינית ושל ממשל חמאס (Palestine-info, 27 ביוני).

■ בתוך כך נמסר, כי חסני מבארכ, נשיא מצרים, אישר להתחיל בפרויקט שיקומו של המעבר, אשר ניזוק במהלך הפגנות הפלסטינים ב-2008. המעבר יחודש ויוצבו בו אמצעים משוכללים לסריקת אנשים וציוד. הפרויקט ימומן ע"י ארה"ב אשר הקצתה סכום של \$23 מיליון לרכש ציוד אבטחה ולאיומנם של הכוחות המצריים, שיוצבו במקום (World Tribune, 28 ביוני).

העברת סיוע הומניטארי לרצועה מארגונים בחו"ל

■ משט המחאה של ארגון Free Gaza, שאמור היה לצאת ב-25 ביוני מנמל לרנקה שבקפריסין, עוכב בנמל לאחר שלא קיבל את האישורים המתאימים להפלגה. הוועדה הממשלתית לשבירת המצור המופעלת ע"י חמאס ייחסה את העיכוב ללחצים דיפלומטיים, שהפעילה ישראל על ממשלת קפריסין (Free Gaza, 25 ביוני). ב-29 ביוני עזבה הספינה Sprit of Humanity את נמל לרנקה ויצאה לכיוון עזה (אתר Free Gaza, 29 ביוני).

מימין" הספינה Sprit of Humanity. משמאל: הספינה עוזבת את נמל לרנקה (Free Gaza, 29 ביוני)

■ הסניף האמריקאי של ארגון Viva Palestine פתח באתר האינטרנט שלו הרשמה להצטרפות לשיירת סיוע הומניטארי של הארגון, שתצא מניו יורק בתחילת יולי ותכנס לרצועת עזה דרך מצרים. במקביל תצא שיירה דומה של סיוע מבריטניה (אתר Viva Palestine, 24 ביוני).

נמשכת העמקת שליטתה של חמאס ברצועה

■ במסגרת מאמצי ממשל חמאס לחזק את שליטתו ברצועת עזה החל הממשל לאחרונה להדק את הפיקוח על מוסדות ההשכלה הגבוהה ברצועה. הממשל פועל בעיקר נגד אוניברסיטת אלאזהאר ומכללת פלסטין, שני מוסדות חינוך המזהים עם פתח. ממשל חמאס דואג להחליש מוסדות אלו מהבחינה הכלכלית באמצעות פיקוח על הכספים המועברים אליהם ולהחדייר אנשיו לשורות הסגל האקדמי במוסדות הללו.

סוגיית החייל החטוף גלעד שליט

■ ב-25 ביוני מלאו שלוש שנים לחטיפתו של גלעד שליט. בניגוד לשנה שעברה לא זכה הנושא להתייחסות נרחבת בתקשורת הפלסטינית. בהתבטאויות חמאס ניכרה מגמה להנמיך צפיות ולהזים את הפרסומים בכלי התקשורת אודות התקדמות במגעים. שר הביטחון אהוד ברק אמר גם הוא, כי הידיעות שפורסמו הן לא נכונות ויתכן שאף מזיקות. לדבריו "ככל שנמעט לדבר ולהתמקד בעשייה, כך ייטב" (משרד הביטחון, 28 ביוני).

■ במסגרת זאת:

- **בהודעה רשמית** מטעמה הבהירה תנועת חמאס כי לא חלה כל התקדמות במגעים וכי לתנועה אין כל חלק בפרסומים בעניין זה (Palestine-info, 23 ביוני).

- **בכירי חמאס** (ח'אלד משעל, אסמאעיל הניה, אסאמה אלזיני), פרסמו הכחשות לפרסומים לפיהם חלה התקדמות במו"מ. אסאמה אלזיני הדגיש כי מאז שנבחר ראש הממשלה נתניהו לתפקידו לא התקבלה כל הצעה חדשה בעניינו של גלעד שליט. הוא הדגיש, כי בניגוד למה שנאמר בתקשורת, לא מתקיים כל משא ומתן רציני (אתר מרכז אלביאן, 28 ביוני).

אסאמה אלזיני (Palestine-info, 29 ביוני)

- **משרד האסירים בממשל חמאס** פרסם הודעה רשמית מטעמו בה דרש מכלי התקשורת להפסיק לפרסם דיווחים ספקולטיביים בנושא חילופי השבויים, אשר לטענתו משפיעים לרעה על מצב הרוח של האסירים הפלסטינים בבתי הכלא בישראל ושל בני משפחותיהם (אתר קדסנט, 28 ביוני). מאות פלסטינים בני משפחות אסירים הכלואים בישראל ערכו הפגנה מול מעבר ארז בקריאה להסיר את הסגר מעל הרצועה ולשחרר גלעד שליט רק בתמורה לשחרור **כל האסירים הפלסטינים** הכלואים בישראל (סוכנות הידיעות הצרפתית, 24 ביוני).

בעזה ציינו את יום שנה השלישי לחטיפתו של גלעד שליט (Palestine-info, 29 ביוני)

הזירה המדינית

נאום אבו- מאזן

■ להלן עיקרי נאומו של אבו-מאזן בטקס הנחת אבן הפינה לפרוייקט השיכון אלריחאן שבראמאללה (הטלוויזיה הפלסטינית, 29 ביוני):

● **הדיאלוג הפנים פלסטיני בקהיר** - למשלחת שיצאה לקהיר ניתנו הנחיות ברורות: "אנו רוצים שהדיאלוג הזה יצליח בכל מחיר". לפיכך שיחרר הרשות הפלסטינית חלק מהעצורים שנמצאים בידיה.

● **יישום מפת הדרכים** - הרשות הפלסטינית מלאה את התחייבויותיה הנוגעות לסעיף הראשון של מפת הדרכים בעוד שישראל לא הפסיקה את הבנייה בהתנחלויות. "זהו איננו תנאי מוקדם, איננו מציגים תנאים, העניין מעוגן במפת הדרכים".

● **חזון שתי המדינות** - הרשות הפלסטינית מכירה במדינת ישראל על בסיס גבולות 1967. על ישראל להכיר בחזון שתי המדינות מבלי להציב דרישות, שירוקנו אותו מתוכן [קרי, התנגדות להכרה פלסטינית במדינת ישראל כמדינת לאום בעלת אופי יהודי].

● **נרמול יחסי מדינות ערב עם ישראל** - הנרמול יעשה רק בתמורה להקמת מדינה פלסטינית ונסיגה מרמת הגולן ומחוות שבעא. לדברי אבו מאזן לאחר מכן יבואו 57 מדינות, שליש ממדינות העולם, ויאמרו לישראל: "אנו מוכנים לקיים יחסים עמך".

נאום ח'אלד משעל

■ ב- 26 ביוני נשא ח'אלד משעל, יו"ר הלשכה המדינית של חמאס, נאום בו הציג את עמדות החמאס כלפי מספר סוגיות מדינות העומדות על הפרק. אמנם, הנאום לא היה מתלהם אבל מאידך לא ניכרה בו "מתקפת החיוכים" כלפי ארה"ב, שבה נקט חמאס בתקופה האחרונה.

ח'אלד משעל נושא את נאומו (Palestine-info, 29 ביוני)

■ להלן נושאים עיקריים שעלו בנאום (ערוץ אלאקצא, 26 ביוני):

- **מדיניות ארה"ב** - משעל הבליט לחיוב את השינוי בעמדתו הפומבית של ממשל ארה"ב כפי שבא לידי ביטוי בנאומו של נשיא ארה"ב ברק אובמה בקהיר (4 ביוני). יחד עם זאת, הבהיר, כי אין די בנאומים מלאי הבטחות וכי יש לראות מעשים בשטח ויזמות רציניות.
- **עקרונות ההסדר המדיני** - ח'אלד משעל נמנע מלהתייחס במפורש לעקרון שתי המדינות אולם הוא הדגיש כי חמאס אינה מכירה בעקרון היותה של ישראל מדינה יהודית, שכן משמעות הדבר הינה שלילת זכות השיבה.
- **תנאי חמאס להסדר שלום** - משעל פירט את תנאי חמאס הכוללים נסיגה מלאה של ישראל לקווי 1967; פירוק כל ההתנחלויות; הקמת מדינה פלסטינית עצמאית ובעלת ריבונות מלאה בקווי 1967 שבירתה ירושלים; מימוש מלא של "זכות השיבה" לכל הפלסטינים.
- **נאום ראש הממשלה בנימין נתניהו** - לדברי ח'אלד משעל הצהיר נתניהו בנאומו כי בניית ההתנחלויות תימשך ובכך הוא "רוקן מתוכן את המדינה הפלסטינית". כמו כן ביטל נתניהו את זכותו של העם הפלסטיני על ירושלים ו"לזכות השיבה". הוא קבל כי למרות עמדות אלו לא נשמעה מצד מדינות המערב ביקורת על הנאום.
- **סוגיית "ההתנגדות" (קרי, הטרור)** - ח'אלד משעל הדגיש את המשך הדבקות ב"התנגדות המזוינת" כאמצעי להקמת המדינה הפלסטינית.
- **עסקת שחרור האסירים** - לדבריו עקשנותה של ישראל היא זו שטרפדה עד כה את עסקת שחרור האסירים. לדבריו חמאס עודנה נכונה לעסקה.
- **הדיאלוג הפנים-פלסטיני** - ח'אלד משעל הדגיש כי חמאס מחויבת לפיוס באמצעות דיאלוג תחת חסותה של מצרים אך שב והדגיש כי פעילות מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית נגד חמאס ביהודה ושומרון פוגעת במאמצים אלו.

■ גורמים פלסטינים, הן כאלו המזוהים עם פתח והן כאלו המזוהים עם האסלאם הרדיקלי, הגיבו בביקורת לנאומו של ח'אלד משעל:

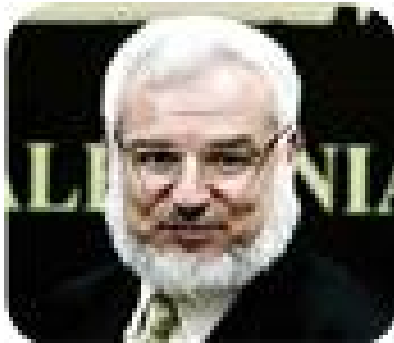
- **עזאם אלאחמד**, ראש סיעת פתח במועצה המחוקקת, אמר כי ח'אלד משעל לא חידש דבר בנאומו מלבד המסר שהפנה כלפי ארה"ב במטרה להשיג פתיחות ביחסים בין חמאס לארה"ב עליו מברך ארגון פתח (אלג'זירה, 25 ביוני).
- **מרואן אלחמיד**, יועצו של אבו מאזן, אמר כי במהלך נאומו הצטרף בעצם ח'אלד משעל לתוכנית הלאומית הפלסטינית אשר קבע אש"פ ב-1988. מרואן אלחמיד תוהה מדוע היה צורך לחכות עשרים שנה על מנת לאמץ תכנית זו (טלוויזיה רוסיה אליום, 25 ביוני).
- **מפלגת השחרור**, מפלגה אסלאמית רדיקלית¹, פרסמה הודעה בה גינתה את נאומו של ח'אלד משעל בהדגישה, כי הכרזתו אודות הכרה במדינה פלסטינית בגבולות 1967 מהווה "ויתור על אדמת פלסטין ההיסטורית" (עיתון אלע'ד, 29 ביוני). בתגובה לפרסום ההודעה עצרו מנגנוני הביטחון של חמאס מספר פעילי מפלגה ברצועת עזה (אלחיאית אלג'דידה, 29

¹ תנועה פוליטית פאן-אסלאמית רדיקלית, פלסטינית במקורה ששמה לה למטרה להקים מחדש את הח'ליפות האסלאמית (שבוטלה בשנת 1924) ולהחיל את צווי ההלכה האסלאמית על תושביה. המפלגה מצדדת ב"שחרור פלסטין" באמצעות ג'יהאד ומתנגדת לכל הסדר פוליטי עם ישראל. המפלגה אינה עוסקת בפעילות טרור אולם היא מנהלת פעילות אינדוקטרינציה והסתה נמרצת בקרב האוכלוסייה הפלסטינית.

ביוני). חסן אל מדהון, חבר לשכת ההסברה המפלגת השחרור, הודיע כי חמאס שחררה את כל פאל-טודיי פעילי המפלגה, שעצרה ב-28 ביוני (אתר, 29 ביוני).

ישראל שחררה את עזיז דויכ, פעיל חמאס, יו"ר המועצה המחוקקת

■ ישראל שחררה את עזיז דויכ, פעיל חמאס, אשר שימש כיו"ר המועצה המחוקקת, ב-23 ביוני. הוא שוחרר בתום ריצוי עונש מאסר של שלוש שנים, שנגזר עליו ולאחר שבית הדין הצבאי סירב להאריך את מאסרו. עזיז דויכ נעצר באוגוסט 2006 על ידי כוחות צה"ל בראמאללה. בדצמבר 2008 הוא הורשע בחברות בארגון טרור ובית הדין גזר עליו שלוש שנות מאסר. ככל הנראה ישוב דויכ לשמש בתפקידו כיו"ר המועצה המחוקקת (ערוץ אלקדס, 23 ביוני). סיעת חמאס במועצה המחוקקת קיימה פגישה בראשות ראש ממשל החמאס אסמאעיל הניה ודנה, בין השאר, בדרכים להפעלת המועצה המחוקקת ביהודה ושומרון (אתר מרכז אלביאן, 29 ביוני).

עזיז דויכ, פעיל חמאס, יו"ר המועצה המחוקקת, ששוחרר מכלאו (Palestine-info, 29 ביוני)

■ עם שחרורו קרא עזיז דויכ לישראל לקבל את הצעת חמאס להסכם "הרגעה" ארוך טווח למרות סירובה של התנועה להכיר בישראל. לטענתו הצעתה של חמאס עשויה להוביל לשלום קבע במזרח התיכון ולכן על ישראל לסגת ולאפשר הקמתה של מדינה פלסטינית בגבולות 1967. הוא הוסיף, כי לאחר תקופת ה"הרגעה" "יקום דור, שיתרחק מסכסוך מכל סוג שהוא, ויחתור לפיוס" (רויטרס, 27 ביוני). מאוחר יותר הכחיש דויכ את דבריו אלו (עיתון פלסטיין, 27 ביוני).

הודעת ה"רביעיה" בעניין הסכסוך

■ בתום פגישה של חברי ה"רביעיה" (26 ביוני) פורסמה הודעת סיכום המברכת על מחויבותם של ראש ממשלת ישראל ויו"ר הרשות הפלסטינית להקמת מדינה פלסטינית. לדברי ההודעה, שלום בר-קיימא יושג אך ורק באמצעות מימוש חזון שתי מדינות, כינון הסכמי שלום בין ישראל לסוריה ולבנון ונרמול יחסיה של ישראל עם מדינות ערב. ההודעה קוראת לישראל להקפיד את הרחבת ההתנחלויות, לפרק את המאחזים, שנבנו מאז מרץ 2001, ולהימנע מפעולות פרובוקטיביות במזרח ירושלים. **למדינות ערב** קוראת ההודעה להכיר בישראל ולרשות הפלסטינית להמשיך במאמציה לשיפור הביטחון ולהקמת מוסדות שיוכלו לשמש את המדינה הפלסטינית העתידית.

■ חברי ה"רביעייה" הדגישו את מחויבותם לפיתרון הסכסוך הישראלי ערבי על בסיס של "שטחים תמורת שלום", תוכנית מפת הדרכים, חזון שתי מדינות והחלטות מועצת הביטחון קודמות בנושא. חברי הרביעייה גם ברכו את ישראל על ההפחתה בהגבלות התנועה ביהודה ושומרון ועל כוונותיה של ישראל לבצע תוכנית לקידום הכלכלה הפלסטינית ותמיכה כלכלית ברשות הפלסטינית (אתר משרד החוץ של ארה"ב 27 ביוני).

■ בהודעה לעיתונות, שפרסמה הרשות הפלסטינית, היא ברכה על הודעת הסיכום והביעה הערכה על כך ש"הרביעייה" מאיצה בישראל להפסיק את הבנייה בהתנחלויות, להסיר את המחסומים ולפתוח את המעברים. בהודעה גם קריאה לקהילה הבינלאומית ללחוץ על ישראל לקיים את התחייבויותיה ובפרט אלו המופיעות במפת הדרכים (סוכנות ופא, 26 ביוני)

הזירה הפנים-פלסטינית

הדיאלוג הפנים-פלסטיני

■ ב-28 וב-29 ביוני התקיימו שלוש פגישות בקהיר בין משלחות פתח, חמאס וראש המודיעין הכללי המצרי עמר סלימאן. בשיחות נדונו בין השאר המעצרים ההדדיים של אנשי חמאס (ביהודה ושומרון) ופתח (ברצועה), סוגיית הבחירות והקמת כוח בטחוני משותף. שני הצדדים מסרו כי חלה התקדמות משמעותית בשיחות (ערוץ אלג'זירה, סוכנות ופא, 24 ביוני). כל זאת במגמה להגיע להסכם פיוס עד ל-7 ביולי, תאריך היעד שקבעה מצרים.

■ על רקע השיחות בקהיר דווח כי אבו מאזן הורה לשחרר 100 עצורי חמאס. חמאס מצידה הבטיחה לשחרר 20 פעילי פתח ברצועה, שנעצרו על ידה (אתר משרד הפנים של ממשל החמאס, 28 ביוני). בו בזמן המשיכו מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית לעצור פעילי חמאס בטענה כי הם הונחו ע"י הנהגת ה"חוץ" של חמאס לבצע פעולות טרור. הרשות אף הזהירה את הנהגת חמאס בסוריה ואת הנהגת גדודי עז אלדין ברצועה כי "אנו נגן על המפעל הלאומי" ו"אוי לחמאס אם תמשיך בדרכה הרעה" (סוכנות ופא, 29 ביוני). במקביל, על פי טענת סוכנות ופא (29 ביוני), קיימו מנגנוני החמאס מבצע מעצרים במסגרתו נעצרו 150 פעילי פתח ואנשי מנגנוני הביטחון לשעבר באזור ח'אן יונס.

אימונים של כוח הביטחון הלאומי של הרשות הפלסטינית במחוזות ג'נין וטבאס (סוכנות ופא, 23 ביוני)

כינוס המועצה המהפכנית של פתח ברמאללה

■ המועצה המהפכנית של פתח התכנסה ברמאללה בהשתתפות 81 חברים מתוך 120. נעדרו מהכינוס חברי המועצה מרצועת עזה, שנאסרה עליהם היציאה על ידי ממשל חמאס. שלושה מבכירי פתח המתגוררים בחו"ל, ובתוכם פארוק קדומי ואבו מאהר, ערערו על הלגיטימיות של הכינוס אולם אבו מאזן התעלם מהביקורת והחליט לקיים את הישיבה (ופא, 24 ביוני). במהלך הכינוס הוחלט על קיום הועידה השישית של פתח בבית לחם ב-4 באוגוסט, יום הולדתו של יאסר ערפאת (אלחיאת אלג'ידידיה, 25 ביוני).

האירועים באיראן

מאפייני האירועים באיראן ומבחר תגובות

כללי

■ נמשכות הפגנות מחאה ברחבי איראן אף כי בהיקף נמוך יותר. הן כוללות מגזרי ציבור שונים ובעיקר סטודנטים, נשים, צעירים ומשכילים. עיקר ההפגנות מתמקד בבירה טהראן שם הן מדוכאות על ידי כוחות ביטחון פנים, משמרות המהפכה וכוחות הבסיג', שאינם מהססים לעצור עשרות מפגינים ואף לעשות שימוש בנשק חם נגדם. בצד פיזור אלים של ההפגנות נוקט המשטר בצעדי נגד נוספים כמו סגירת עיתונים וכתבי עת ופעילות חסימת אתרי אינטרנט ורשתות תקשורת סלולאריות. משרד הפנים האיראני הטיל איסור על קיום הפגנות והדבר אילץ את מיר חסין מוסוי לבטל אירועים מתוכננים. משמרות המהפכה פרסמו הודעה המזהירה את אויבותיה של איראן בעיקר ארה"ב, בריטניה וישראל להשעות את התערבותן בענייניה הפנימיים של איראן. לדברי ההודעה עדיף שאותן מדינות יתמקדו בנעשה אצלן ובמצב במזרח התיכון (סוכנות הידיעות מהר, 23 ביוני).

גיבוי האלימות נגד המפגינים ע"י נשיא ארה"ב ותגובות נשיא איראן

■ **ברק אובמה נשיא ארה"ב** ערך מסיבת עיתונאים בה גינה בתוקף את האיומים, האלימות והמעצרים באיראן והדגיש, כי ארה"ב תבחן את ההתפתחויות טרם תחליט על צעד הבא שתנקוט בסוגיה. הוא שלל את הדיווחים שהתפרסמו באיראן לפיהם ארה"ב קוראת לעם האיראני לצאת להפגין. לדבריו ארה"ב והעולם כולו "מזועזעים וזועמים" נוכח האלימות המופעלת נגד המפגינים באיראן. הוא הוסיף כי הוא מגנה את התנהלות המשטר והביע תמיכה באומץ ובהקרבה, שהפגינה המפגינים באיראן בהדגשו, כי אלו שפועלים למען הצדק נמצאים "בצד הנכון של ההיסטוריה". אובמה הבהיר כי העולם בוחן את האירועים באיראן והתנהלות המשטר תשפיע לא רק על עתידה של איראן אלא על יחסה של הקהילה הבינלאומית אליה. יחד עם זאת, הוא הקפיד להדגיש כי ארה"ב לא מתערבת בענייניה הפנימיים של איראן וכי האירועים הם עניינו של העם האיראני (אתר הבית הלבן, 24 ביוני).

■ **אחמדינז'אד נשיא איראן** מתח ביקורת על עמדת ארה"ב כלפי האירועים באיראן בהדגשו, כי איראן לא תאפשר התערבות בענייניה הפנימיים. בהתייחסו לעמדות אובמה קבע כי נשיא ארה"ב עשה טעות גדולה. לדבריו התנהגות הנוכחית של ארה"ב אינה עולה בקנה אחד עם רצונה בדיאלוג עם איראן. למרות הביקורת הדגיש אחמדינז'אד כי איראן עודנה מעוניינת בדיאלוג בין שתי המדינות ובשיתוף פעולה אך זאת בתנאי שאובמה וממשלו "ישנו את התנהגותם ויתקנו את דרכם" (סוכנות הידיעות מהר, 26 ביוני).

ביטויי תמיכה באחמדינז'אד

סוריה

■ ב-29 ביוני התפרסם מאמר של **בתינה שעבאן**, יועצת הנשיא בשאר אלאסד (במעמד של שר), בעיתון הערבי אלשרק אלאוסט היוצא לאור בבריטניה. המאמר תוקף את עמדת מדינות המערב כלפי האירועים באיראן ואת המוסר הכפול שלהם ומביע תמיכה, גם אם מדודה וזהירה, בנשיא איראן אחמדינז'אד.

■ לטענת בתינה שעבאן אימצה התקשורת המערבית, ללא יוצא מהכלל, את נקודת המבט של אלו שהפסידו בבחירות בהפרש גדול של קולות. לדבריה התקשורת המערבית העניקה "תמיכה מוחלטת" ל"מחוללי המהומות, למציתי האוטובוסים ולבוזי החנויות" בהופכה את המילה אספסוף למונח חיובי. כל זאת תוך שהיא מתעלמת באופן שיטתי מ"האלימות והברבריות" של הצבא הישראלי נגד האזרחים הפלסטינים.

■ בתינה שעבאן האשימה את יריביו המערביים של אחמדינז'אד בכך, שמטרתם הינה להסלים את "המשבר המלאכותי" באיראן, ליצור פילוג בקרב הממסד הדתי ולהחריב את המשטר האסלאמי. לטענתה אלו הן המטרות של המערב ושל ישראל, אשר רואים בהפלת המשטר האיראני "מטרה אסטרטגית" שלמענה הם מתווים תוכניות ומגייסים מימון.

■ **שיח' נעים קאסם סגן מזכ"ל חזבאללה**, כהד חוזר לטענות מערכת התעמולה האיראנית, אמר כי ניכר שהמהומות באיראן מנוהלות מבחוץ וכי הן תוצאה של "מזימה מודיעינית" של המערב וארה"ב, שנועדה להביך את איראן. לדבריו, הצליחה איראן פעם נוספת להתגבר על ה"מזימה החיצונית". באשר לחזבאללה אמר נעים קאסם, כי הארגון מכבד את בחירתו של העם האיראני (קרי, תומך בניצחוננו של אחמדינז'אד) והוא אינו מתכוון להתערב בענייניה הפנימיים של איראן (סוכנות הידיעות הצרפתית, 26 ביוני).

הקמת ממשלה בלבנון

■ בתום יומיים של התייעצויות פרלמנטאריות הטיל מישל סלימאן, נשיא לבנון, על סעד חרירי, מנהיג "מחנה ה-14 במרץ", את הרכבת הממשלה החדשה במדינה. סעד חרירי (הסוני), שניצח בבחירות, זכה לתמיכת 86 מחברי הפרלמנט כמועמד לראשות הממשלה. עוד קודם לכך נבחר נביה ברי (השיעי), יו"ר תנועת אמל, לכהונה חמישית כיו"ר הפרלמנט הלבנוני ברוב הגדול.

■ **נואף אלמוסוי**, חבר סיעת חזבאללה בפרלמנט, אמר כי חזבאללה מעוניין בשיתוף פעולה עם חרירי על בסיס של "ממשלת אחדות לאומית", שתמחיש את "השותפות האמיתית בשלטון" (קרי, קבלת "שליש חוסם", שיעניק זכות וטו בממשלה לחזבאללה ולמחנה הפרו-סורי). **בנימה של איום** הוא הוסיף, כי אם לא תושג ממשלת אחדות יגרום הדבר ל"שיתוק ומתיחות" בדומה לתקופת המשבר הפוליטי [שהסתיים בקרבות רחוב, אשר הובילו להסכם דוחה במאי 2008] (רדיו BBC, 27 ביוני). "מחנה ה-14 במרץ" שולל בשלב זה הענקת "שליש חוסם" לחזבאללה אולם עלול להיכנע בהמשך לאלימות, שחזבאללה מאיים להפעיל.